

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2021 m. kovo 31 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Birutės Janavičiūtės, Antano Simišio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2021 m. kovo 22 d. gautu **atsakovo R. J.** kasaciniu skundu dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 2 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu stabdyti skundžiamo procesinio sprendimo vykdymą,

n u s t a t ė:

Atsakovas R. J. padavė kasacinį skundą dėl Kauno apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2021 m. kovo 2 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovo R. O. J. ir R. B. ieškinį dėl servituto nustatymo atsakovui R. J. ir atsakovo patikslintą priešieškinį ieškovams dėl termino nugriauti ūkinį pastatą nustatymo, įpareigojimo nugriauti ūkinį pastatą, išregistruoti jį iš valstybės įstaigos Registrų centro ir nuostolių atlyginimo, dalyvaujant trečiajam asmeniui, nepareiškiančiam savarankiškų reikalavimų, atsakovo pusėje R. J. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir **CPK**) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (**CPK** 346 straipsnio 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (**CPK** 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK** 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, taip pat kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto** pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kuri faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskustuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovas kasaciniame skunde nurodo, kad: 1) teismai, pažeisdami Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – **CK**) 4.124 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 23 straipsnio ir Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1289, nuostatas, neatsižvelgė į servituto poreikio atsiradimo aplinkybes, t. y. ar šiuo atveju ieškovės tinkamai atliko savo pareigą žemės sklypų formavimo metu neišreikšdamos valios dėl servitutų būtinumo ir nustatymo administraciniu aktu; anot atsakovo, faktas, kad ieškovės žemės sklypo formavimo ir jo įsigijimo iš valstybės, kaip viešpatuojančio daikto savininkės, metu neišreikšė valios jam administraciniu aktu nustatyti servitutą, reiškia, kad ieškovės prarado teisę į šio sklypo dalį (servitutus); 2) teismai, pažeisdami **CK** 4.126 straipsnio nuostatas ir nukrypdami nuo kasacinio teismo praktikos, nenagrinėjo, ar egzistuoja pagrindas nustatyti servitutą; teismai netyrė ir nevertino į bylą pateiktų atsakovo įrodymų, kad ieškovėms nėra jokių kliūčių pateikti į pastatą, tačiau jos net nesinaudoja pastatu ir jis joms nėra reikalingas; viena iš ieškovių 2013 m. emigravusi į (duomenys neskelbtini), kita ieškovė bylos nagrinėjimo metu išsikraustė iš gyvenamojo namo (duomenys neskelbtini), iš kurio ši ieškovė neva nori pateikti į pastatą per atsakovo sklypą; 3) teismai neįvertino, ar nenustačius servitutų įmanoma ieškovėms normaliomis sąnaudomis tinkamai naudotis joms priklausančių pastatų pagal paskirtį, ar ieškovės, siekdamos įgyti servituto teisę į kito asmens sklypą, išnaudojo visas objektyvias ir įmanomas galimybes, kad galėtų savo pastatų tinkamai naudotis, neapribodamos būtent atsakovo nuosavybės teisių ir interesų; 4) pirmosios instancijos teismas, pažeisdamas **CK** 4.112 straipsnio 1 ir 3 dalių nuostatas, nustatė servitutą, kurio turinys yra neaiškus; teismas negali remtis bet kokio pobūdžio parengtomis schemomis, neatitinkančiomis žemės sklypo kadastrinių matavimų, nes būtina atsižvelgti ir į reglamentuojamus plotus važiuoti transporto priemonėmis bei statinių servitutą, kuris pagal statybos teisinius santykius reglamentuojančius teisės aktus negali būti vykdytinas dėl neatitinkančių privalomųjų atstumų; 5) teismai, nustatydami servitutą, akivaizdžiai pažeidė atsakovo teisę į privatų gyvenimą ir tokiu būdu nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. lapkričio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-419/2011); teismai, priteisdami atsakovui vos 1522,63 Eur dydžio kompensaciją, pažeidė adekvačios kompensacijos už servitutų nustatymo principą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasacinio skundo argumentai dėl **CK** ketvirtosios knygos VII skyriaus „Servitutas“, Žemės įstatymo 23 straipsnio ir Žemės servitutų nustatymo administraciniu aktu taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 1289, nuostatų pažeidimų nepatvirtina **CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkte** nustatytų kriterijų kasacijai, t. y. kad egzistuoja teisinis pagrindas peržiūrėti bylą kasacine tvarka. Dėl kasacinio skundo argumentų, susijusių su faktinių aplinkybių nustatymu, teisėjų kolegija pažymi, kad kasacinis teismas įrodymų netiria ir yra saistomas pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų nustatytų aplinkybių, t. y. jos kasaciniame teisme iš naujo nenustatomos (**CPK 353 straipsnio 1 dalis**). Kasacinio skundo argumentais taip pat nepagrindžiamas nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos bei **CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkte** nurodyto kasacijos pagrindo egzistavimas. Dėl šių priežasčių darytina išvada, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų nors vieną **CPK** 346 straipsnio 2 dalyje nurodytą bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindą.

Atrankos kolegija konstatuoja, kad pateiktas kasacinis skundas neatitinka **CPK** 346 straipsnyje, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintų reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (**CPK** 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakant priimti kasacinį skundą, nenagrinėtinas atsakovo prašymas stabdyti prašomo peržiūrėti procesinio sprendimo vykdymą, grąžintinas už kasacinį skundą sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350 straipsnio](#) 4 dalis).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,
n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti.

Grąžinti R. J. (a. k. (duomenys neskelbtini)) 150 (vieną šimtą penkiasdešimt) Eur žyminio mokesčio, sumokėto 2021 m. kovo 19 d. mokėjimo nurodymu Nr. 743 AB SEB banke.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Birutė Janavičiūtė

Antanas Simniškis

Donatas Šernas